

Весна Мундишевска-Велјановска

**ПРИРАЧНИК
СО ГРАФИЧКА СТРУЧНА
ТЕРМИНОЛОГИЈА**

Vesna Mundishevska-Veljanovska

**ESP MANUAL
WITH GRAPHIC VOCATION
TERMINOLOGY**

ИЗДАВАЧ:

СОУ „Таки Даскало“ – Битола

ЗА ИЗДАВАЧОТ:

Владимир Трифуновски, директор

Весна Мундишевска-Велјановска

ПРИРАЧНИК

СО ГРАФИЧКА СТРУЧНА ТЕРМИНОЛОГИЈА

ESP MANUAL

WITH GRAPHIC VOCATION TERMINOLOGY

Прирачникот е изработен во рамките на Erasmus + проектот **„ART & DESIGN IN OUR LIVES /**

УМЕТНОСТА И ДИЗАЈНОТ ВО НАШИТЕ ЖИВОТИ“

подржан од Националната агенција

за европски образовни програми и мобилност

ПРОЕКТЕН ТИМ:

Гордана Јордева, координатор,

наставник по информатика

Весна Мундишевска-Велјановска,

наставник по графички стручни предмети

Анита Стефановска,

наставник по текстилни стручни предмети

Анета Темелковска, наставник по англиски јазик

Наташа Котевска, наставник по англиски јазик

Битола, 2017 г.

ВЕСНА МУНДИШЕВСКА-ВЕЛЈАНОВСКА

**ПРИРАЧНИК СО
ГРАФИЧКА СТРУЧНА
ТЕРМИНОЛОГИЈА**

**ESP MANUAL WITH
GRAPHIC VOCATION
TERMINOLOGY**

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

655(038)=163.3=111
655(038)

МУНДИШЕВСКА-Велјановска, Весна

Прирачник со графичка стручна терминологија / Весна
Мундишевска-Велјановска = ESP manual with graphic vocation
terminology / Весна Мундишевска-Велјановска. - Битола : СОУ "Таки
Даскало",
2017. - 30 стр. : табели ; 21 см

Текст на мак. и англ. јазик. - Публикацијата е во рамките на ERASMUS
+ проектот: "Art & design in our lives / Уметноста и дизајнот во
нашите животи"

ISBN 978-9989-925-12-2

I. Велјановска, Весна Мундишевска- види
Мундишевска-Велјановска, Весна. - II. Mundiševska-Veljanovska,
Vesna види Мундишевска-Велјановска, Весна. - III. Veljanovska,
Vesna Mundiševska- види Мундишевска-Велјановска, Весна
а) Графичка индустрија - Речници, македонско-англиски б) Графичка
индустрија - Лексикони
COBISS.MK-ID 103040266

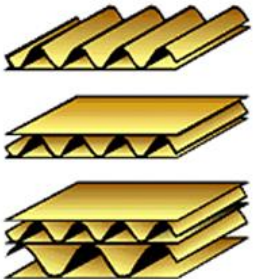

A

Алат	Tools
Амбалажа	Packaging
Англиски јазик за специјални намени	ESP – English for special purposes

Б

Баркод идентификација	Barcode
Бесшавно поврзување	Perfect binding
Боја	Ink / Colour
Бојаник – корито со боја	Tray with ink / Ink fountain / Ink reservoir
Брановидна лепенка (пр. двослојна, трослојна и петслојна лепенка)	Corrugated cardboard (example – 2 layer, 3 layer and 5 layer)

Брошура	Brochure / Booklet
---------	--------------------

В

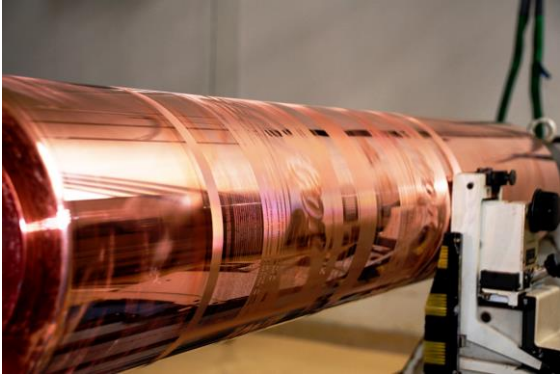
Валјак 	Roller / “brayer”
Валјаци за боја (валјаци од уредот за боење)	Ink rollers
Валјаци за влажење (валјаци од уредот за влажење)	Water rollers
Валјаци наносувачи	Form rollers
Валјаци пренесувачи	Distribution rollers
Валјаче (кај закосениот мост)	Trolley
Весник	Newspaper
Висок печат	Relief print
Вреќички од натрон хартија	Natron bags

<p>Втиснување (безбојно втиснување т.н. „суво печатење“– пример)</p>	<p>Embossing</p> <p>(Blind embossing – example)</p>
---	--

Г

<p>Гравирање</p>	<p>Engraving</p>
<p>Гравирен цилиндар (цилиндарот со печатарска форма кај длабок печат)</p>	<p>Gravure cylinder</p>
	

Графичка доработка	Graphic finishing
Графичка индустрија	Printing industry
Графички дизајн – уметност и професија за планирање и проектирање на идеи и искуства со визуелна и текстуална содржина. Формата на комуникација може да биде физичка или виртуелна и може да вклучува слики, зборови или графички форми.	Graphic design – the art and practice of planning and projecting ideas and experiences with visual and textual content. The form of the communication can be physical or virtual, and may include images, words, or graphic forms
Графички дизајнер	Graphic designer
Гума	Rubber
Гумен валјак	Rubber roller

Дизајн	Design
Длабок печат	Rotogravure / gravure
ДТП (компјутерско издаваштво) – создавање на документи со користење на уредувачки вештини за комбинирање	DTP (Desktop Publishing) – creation of documents using page layout skills combining text and graphics on a

<p>на текст и слика со помош на персонален компјутер за нивно печатење</p>	<p>personal computer primarily for printing</p>
<p>Дуктор</p>	<p>Ductor roller</p>

E

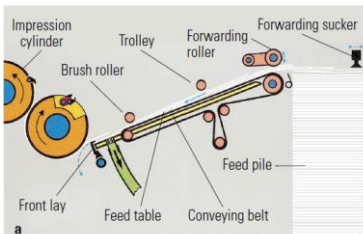

<p>ЕАН баркод – Европски број на производот сега преименуван во Интернационален број на производот</p>	<p>EAN barcode – European Article Number now renamed International Article Number</p>
<p>Едноделна кутија</p>	<p>One piece box</p>
<p>Емулзија</p>	<p>Photo-emulsion</p>
<p>Етикета</p>	<p>Label</p>

Ж

Жлеб	Gouge
Жлебење / „биговање“	Creasing

З

Завртки	Screws
Задна корица	Back cover
Закосен мост	Stream feeder
	
Запирачка четка (кај закосениот мост)	Hold down brush

	
Злато печат	Gold printing / Gold foil printing

И

Издаваштво	Publishing
Издание	Publication
Илустрација	Illustration
ИСБН (Меѓународен стандарден книжен број) – тринаесетцифрен број кој се доделува на секое издание на книга (освен на повторно издание)	ISBN (International Standard Book Number) – a thirteen-digit number assigned to each edition and variation (except reprintings) of a book

ИССН (Меѓународен стандарден сериски број) – сериски број од осум цифри кој се користи за идентификација на периодични изданија	ISSN (International Standard Serial Number) – an eight-digit serial number used to uniquely identify a serial publication
---	---

К

Картон	Cardboard / Paperboard
Картонски цевки	Cardboard tubes
Карусел (за сито печат)	Screen printing carousel
	
Каталог	Catalogue
Квалитет	Quality

Книга	Book
Книговрзување	Bookbinding
Книжен блок	Book block
Корито со раствор за влажење	Water fountain / Water reservoir
Корица	Cover
Куп табаци	Pile
Кутии изработени со штанцување	Die cut boxes
Кутија со допирен надворешен капак / „американка“	Regular slotted box / standard box/ cube box

Л

Летерсет	Dry offset / Letterset
Лепило	Glue
Лепење	Pasting
Линија за биговање / нож за биговање (кај штанцување)	Creasing rule
Линија за сечење / нож за сечење (кај штанцување)	Cutting rule
Линолеум	Linoleum / Lino

Линолеум плочка	Linoleum tile
Линорез	Linocut
	
Линотип	Linotype
Литографија	Lithography

  М

Маса кај закосениот мост за вложување	Feed table
Материјал за пресликување (кај тврдо поврзување)	Wrapper / Cloth
Машина за печатење	Printing press / Printing machine

<p>Машина за растресување и порамнување на табаци хартија</p>	<p>Paper jogger</p>
<p>Меко поврзана книга</p>	<p>Paperback book</p>
<p>Монотип</p>	<p>Monotype</p>
<p>Мрежичка за сито</p>	<p>Mesh</p>

Н

<p>Нагризување</p>	<p>Etching</p>
<p>Необрежан табак</p>	<p>Untrimmed sheet</p>
<p>Неотпечатен табак</p>	<p>Unprinted sheet</p>
<p>Нитка (Густијата на ткаењето на мрежичката за сито печат се изразува со број на нитки на центиметар квадратен. На пример: 120 линиска</p>	<p>Thread (The mesh size in screen printing is measured by how many threads there are per square inch. For Example, an 120 mesh screen has 120 threads per</p>

мрежичка има 120 нитки на центиметар квадратен)	square inch)
<p>Ножиња за резбање – за линорез</p> 	<p>Linoleum cutters / Carving tools – for linocut</p> <p>Мало „В“ </p> <p>Small V</p> <p>Големо „В“ </p> <p>Large V</p> <p>Мал „У“ жлебач </p> <p>Small U gouge</p> <p>Голем „У“ жлебач </p> <p>Large U gouge</p> <p>Квадратен жлебач </p> <p>Square gouge</p> <p>Нож </p> <p>Knife</p>

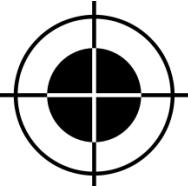

Обрежан табак	Trimmed sheet
Одржување (на машините)	Maintenance

Отпечаток	Print
Отпечатоци со висок квалитет	High quality prints
Офсетна машина (машина за офсет печат)	Offset printing machine
Офсет печат	Offset printing
Офсетен цилиндар	Offset cylinder / Blanket cylinder
Офсетна гума	Rubber blanket
Офсетна плоча	Offset plate

Пасеп	Registration mark
	
Патронирање (печатење со шаблони)	Stencil printing
Перфорирање	Perforating

Печатарска површина (подлога за печатење)	Printing surface
Печатарска форма	Printing form
Печатарски елементи	Image area
Печатарски техники	Printing techniques
Печатарски / притисен цилиндар	Impression cylinder
Печатач	Printer
Печатење	Printing
Плик	Envelope
Плоча	Plate
Пневматска глава (кај уредот за вложување)	Feeder head
	
Поврзување на книги со лепење	Bookbinding by pasting

Подигнувачки вакуумски гумчиња	Lifting suckers
Подготовка за печатење	Prepress
Порамнување	Alignment
Постер / Плакат	Poster
Предна корица	Front cover
Преклопување на боите	Overlapping colors
Преса за пробен отпечаток – за проверка на подготвената печатарска форма или за печатење на мали тиражи	Proof press – for quick check of the prepared printing form or for small- scale printing

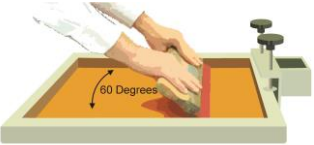
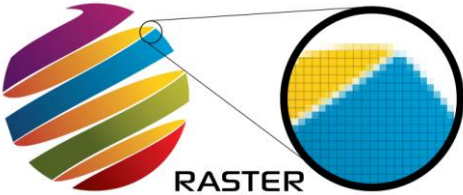

Едноставна рачна преса за пробен отпечаток (пр: Nolan, Triumph, Morgan LinoScribe, SignPress, Sirio, Atlas)	Simple Tabletop Proof Press (examples: Nolan, Triumph, Morgan LinoScribe, SignPress, Sirio, Atlas)
Проред	Line-spacing

P

Разделувач на табаци	Pile separator
	
Разделувач на хартијата / Листач (кај уредот за вложување)	Feeder sheet separator – Blade w/bent frame
	

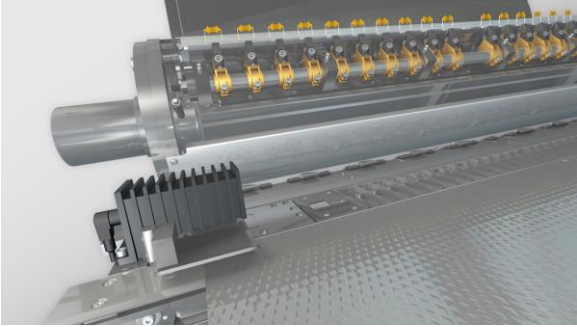

<p>Ракел</p> 	<p>Squeegee / Squeegee blade</p>
<p>Рамка за сито</p>	<p>Screen frame</p>
<p>Растер</p>	<p>Raster</p>
 <p style="text-align: center;">RASTER</p>	
<p>Растресување и порамнување на табаци хартија</p>	<p>Jogging (of sheets of paper)</p>
<p>’Рбет (на книга)</p>	<p>Spine</p>
<p>Ролна</p>	<p>Roll / Web / Reel of paper</p>
<p>Ротации</p>	<p>Web-fed presses</p>
<p>Ротирачки четки (кај закосениот мост)</p> 	<p>Brush wheels / Brush rollers</p>

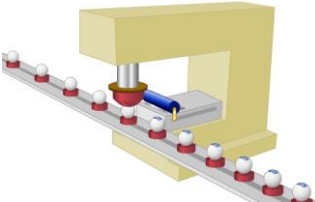

Самолеплива лента	Block Out Tape
Свиткување	Folding
накрсно	right angle fold / French fold
чисто паралелно	half fold / single fold
цик-цак / наизменично	“Z” fold / concertina fold / accordion fold
аголно / намотно	roll fold
прозорец / „фенстер фалц“	gate fold
Сито	Screen
Сито печат	Screen printing
Скенер	Scanner
Слика	Image
Слободни површини	Non-image area
Спирално поврзување	Spiral binding
	

Списание	Magazine
Странична марка (кај закосениот мост)	Side lay
	
Струка	Vocation
Сув офсет	Dry offset

Табак	Sheet
Табачни машини	Sheet-fed presses
Тампон печат	Pad printing
	

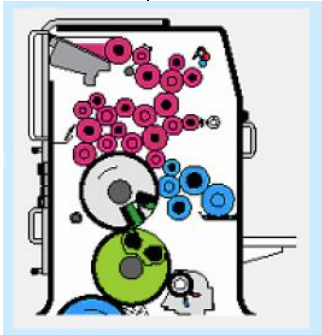
Термо поврзување	Thermal binding
	
Тврда корица	Hardcover / Hardback
Тврдо поврзување	Hardcover binding
	
Темелен цилиндар	Plate cylinder
Текст	Text
Типо печат	Typography
Транспортно валјаче (кај закосениот мост)	Forwarding roller

<p>Транспортни вакуумски гумчиња</p> 	<p>Forwarding suckers</p>
<p>Транспортни каиши (кај закосениот мост)</p>	<p>Conveying belts</p>

у

<p>Уред за бојење</p> 	<p>Inking system / Inking unit</p>
<p>Уред за влажење</p>	<p>Dampening system / Dampening unit</p>

Уред за вложување

Feeder system

Уред за изложување

Delivery system

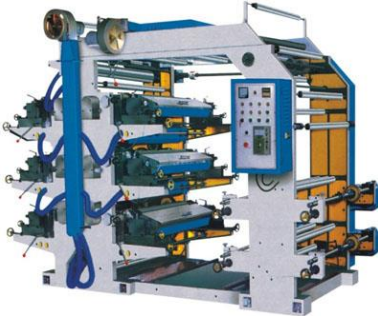

Уред за сушење

Drying system

Ф

Фаќалка	Gripper
Флексо печат	Flexography
Флексографска машина	Flexographic machine
	
Фолија	Foil

Х

Хартија	Paper
----------------	--------------

Ц

Цилиндар	Cylinder
-----------------	-----------------

Ч

Чашки / ќелии (кај печатарската форма за длабок печат)	Engraved cells
Челна марка (кај закосениот мост) 	Front lay
Четка за разделување на табците (кај уредот за вложување) 	Feeder sheet separator brush

Ш

Шаблон	Pattern
---------------	----------------

Шиене со конец (во книговрзувањето) 	Thread sewn binding
Шиене со жица низ превојот 	Saddle stitching
Шиене со жица покрај превојот	Side stitching
Шипка (осовина) со фаќалки 	Gripper bar
Штанцување	Die-cutting
Штанц-форма	Die plate

Издавач:

СОУ „Таки Даскало“ – Битола

ЗА ИЗДАВАЧОТ:

Владимир Трифуновски, директор

ЗА ПРОЕКТНИОТ ТИМ:

Гордана Јордева, координатор

Весна Мундишевска-Велјановска

ПРИРАЧНИК

СО ГРАФИЧКА СТРУЧНА ТЕРМИНОЛОГИЈА

ESP MANUAL

WITH GRAPHIC VOCATION TERMINOLOGY

Уредник:

Гордана Јордева

ЈАЗИЧНА РЕДАКЦИЈА (на македонски јазик):

Милица Димитријовска-Радевска

ЈАЗИЧНА РЕДАКЦИЈА (на англиски јазик):

м-р Јасмина Василевска

КОМПЈУТЕРСКА ОБРАБОТКА,

ЛОГО И ДИЗАЈН НА КОРИЦА:

Весна Мундишевска-Велјановска

Проект **„ART & DESIGN IN OUR LIVES /
УМЕТНОСТА И ДИЗАЈНОТ ВО НАШИТЕ ЖИВОТИ“**

Битола, 2017 г.